

VIŠI PRIVREDNI SUD U BANJALUCI
Broj: 59 0 Ps 000228 09 PŽ
Dana, 15.11.2010. godine

Viši privredni sud u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija ovog suda i to: Gajić Bogdana, kao predsjednika vijeća, Romčević-Tadić Snježane i Raosavljević Mirjane, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „Z.“ B. zastupanog po punomoćniku P.D., advokatu iz B., protiv tuženog JODP K „Z.“ iz Z., zastupanog po zakonskom zastupniku – direktoru N. M., radi isplate, v.sp. 17.677,35 KM, odlučujući o žalbi tuženog protiv presude Osnovnog suda u Bijeljini broj 80 0 Ps 000228 05 Ps od 26.09.2008. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 15.11.2010. godine donio je

R J E Š E N J E

Žalba tuženog se usvaja, ukida se presuda Osnovnog suda u Bijeljini broj 80 0 Ps 000228 05 Ps od 26.09.2008. godine, odbija se prijedlog tužitelja za povrat u pređašnje stanje, te se održava na snazi rješenje o povlačenju tužbe Osnovnog suda u Bijeljini broj Ps 152/05 od 24.08.2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom tuženi je obavezan da tužitelju isplati iznos od 17.677,35 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 4.4.2005. godine do isplate uz naknadu troškova postupka u visini od 3.240,00 KM.

Blagovremeno izjavljenom žalbom ovu presudu pobija tuženi iz svih razloga iz odredbe člana 208. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, u daljem tekstu ZPP) sa prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje ili preinači i zahtjev tužitelja odbije.

U odgovoru na žalbu tužitelj predlaže da se žalba odbije kao neosnovana.

Žalba je osnovana.

Predmet spora u ovom parničnom postupku je zahtjev tužitelja kojim traži da se tuženi obaveže isplatiti mu iznos od 17.677,35 KM, koji iznos je tužitelj uložio u sanaciju prostorija koje su vlasništvo tuženog, te koji iznos se tuženi obavezao tužitelju isplatiti u skladu sa ugovorom koji je između istih zaključen dana 10.1.2002. godine.

Na osnovu provedenih dokaza prvostepeni sud je utvrdio da je između tuženog kao zakupodavca i tužitelja kao zakupca dana 26.1.2002. godine zaključen ugovor o zakupu poslovnog prostora površine 200 m² a koji u naravi predstavlja hol sportskog centra; da se zakupac obavezao da će u predmetu zakupa obavljati djelatnost folkoteka; ugovor je

zaključen na period od godinu dana uz mjesečnu zakupninu 1.000,00 KM; dana 10.1.2002. godine između parničnih stranaka je regulisan način vraćanja tužitelju iznosa koji je uložio u renoviranje prethodnog hola u visini od 23.177,35 KM; da je po raskidu ugovora, a koji je raskinut po isteku pet mjeseci od dana zaključenja, predmet zakupa izdat drugom zakupcu M. Ž.; da je sa tužiteljem kao prethodnim zakupcem ugovoreno da će mu se uloženi iznos vratiti od zakupnine koju bude plaćao sljedeći zakupac; da je zakupac M. Ž. mjesečnu zakupninu plaćao u iznosu od 1.200,00 KM od čega 700,00 KM na ruke direktora tuženog J.Z. a 500,00 KM na blagajnu tuženog; da je nalazom vještaka građevinske struke iz 2002. godine utvrđeno da vrijednost uložениh radova iznosi 23.177,35 KM; da je tužitelju vraćen iznos od 5.500,00 KM.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud utvrđuje da je zahtjev tužitelja osnovan, da se u konkretnom slučaju radi o zahtjevu za izvršenje ugovorom preuzete obaveze, da navedeni ugovor je u skladu sa odredbom člana 26, 46, 51, 54, 67. i 103. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89 te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/05, dalje ZOO), da je tužitelj dokazao i osnovanost i visinu te je tuženog obavezao na plaćanje u skladu sa odredbom člana 262. ZOO-a. U pogledu istaknutog prigovora zastare prvostepeni sud utvrđuje da je isti neosnovan iz razloga jer se radi o zahtjevu za izvršenje ugovorene obaveze te rok zastare iznosi 10 godina.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama žalbenih razloga te po službenoj dužnosti u skladu sa odredbom člana 221. Zakona o parničnom postupku, ovaj sud utvrđuje da se pravni zaključak prvostepenog suda ne može prihvatiti iz sljedećih razloga.

Žalbeni razlozi tuženog iscrpljuju se u tome da je prvostepeni sud pogrešno primijenio odredbe člana 328 do 332. ZPP-a odlučujući o prijedlogu tužitelja za povrat u pređašnje stanje, da pobijana odluka o tome ne sadrži obrazloženje, da je na ročištu povodom prijedloga za povrat u pređašnje stanje, bivši direktor tuženog istupao kao punomoćnik tužitelja te da je prvostepeni sud pogrešno primijenio materijalno pravo odlučujući o osnovu, o visini kao i o zastari predmetnog potraživanja.

Iz stanja prvostepenog predmeta da se utvrditi da na pripremno ročište zakazano za dan 24.8.2006. godine tadašnji punomoćnik tužitelja advokat J. O. nije pristupila a uredno je obaviještena. Rješenje kojim se tužba smatra povučenom punomoćnik tužitelja primio je dana 2.9.2006. godine. Prijedlog za povrat u pređašnje stanje ista je stavila dana 9.9.2006. godine, sa obrazloženjem da je mislila da je ročište zakazano za dan 29.8.2006. godine, a da je u dane 24. i 25.8.2006. godine imala zakazano suđenje u krivičnom predmetu pred sudom BiH. Tužitelj otkazuje punomoć ovom punomoćniku i angažuje advokata Perić Dragoslava za dalje zastupanje u ovom predmetu i to od dana 19.10.2006. godine.

Odredbom člana 329. ZPP-a propisano je da ukoliko stranka propusti da preduzme neku radnju ili propusti ročište, što je dovelo do određenih posljedica, ima pravo da sudu kod koga je treba da preduzme radnju stavi prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje. Prijedlog se podnosi u roku od 8 dana računajući od dana kada je prestao razlog koji je prouzrokovao propuštanje, a ako je stranka tek kasnije saznala od dana kada je saznala. Takođe odredba člana 332. istog zakona propisuje da prvostepeni sud prvo utvrđuje da li je prijedlog blagovremen i dozvoljen, te ukoliko utvrdi da je blagovremen i dozvoljen tada će zakazati ročište osim ako su činjenice koje se navode u prijedlogu na kojima se isti zasniva opšte poznate.

Iz navedene zakonske odredbe da se utvrditi da je zakon propisao rok u kome se prijedlog može staviti, a to je 8 dana od dana kada je prestao razlog koji je prouzrokovao propuštanje, a ako je stranka tek kasnije saznala za posljedice i razloge od dana kada je za to saznala.

Član 7. i 123. Zakona o parničnom postupku teret dokazivanja stavlja na stranke. Shodno ovim zakonskim odredbama, tužitelj koji je stavio prijedlog za povrat u pređašnje stanje, ove svoje činjenične navode sadržane u prijedlogu nije potkrijepio niti jednim dokazom, niti je predložio provođenje dokaza radi utvrđenja ovih činjenica, niti je na ročištu povodom prijedloga za povrat u pređašnje stanje dokazivao ove svoje činjenične navode u prijedlogu.

Naime, tužitelj nije dokazao da je njegov tadašnji punomoćnik imao u dane 24. i 25. 8. 2006. godine suđenje pred Sudom BiH. Samo rješenje Suda BiH da se tadašnji punomoćnik tuženog imenuje za branioca po službenoj dužnosti u nekom krivičnom predmetu, koje je doneseno godinu dana prije održavanja pripremnog ročišta, ne može biti dokaz o opravdanosti odsustva sa pripremnog ročišta.

Tužitelj navodi da je iz poziva koji je napisan rukom, smatrao da je pripremono ročište zakazano za dan 29.8.2006. godine. Nema podataka da je punomoćnik tog dana pristupio u sud i da je obaviješten o tome da je ročište održano 24.8.2006. godine. Tužitelj ne dokazuje da je tog dana pristupio u sud. Ukoliko je tog dana 29.8.2006. godine pristupio u sud, onda bi tog dana imao i saznanje da je propustio ročište.

Dakle, saznanje da je propustila pripremono ročište punomoćnik tužitelja, dakle tužitelj, je imala 29.8.2006. godine, kada je propustila da pristupi u sud na pripremono ročište koje je smatrala da je toga dana zakazano. Ukoliko bi se prihvatili kao istiniti navodi prijedloga da je ista smatrala da je tog dana zakazano pripremono ročište, onda, kao advokat, punomoćnik je znao i za posljedice nedolaska.

Imajući navedeno u vidu neprihvatljiv je navod prvostepenog suda kada u obrazloženju pobijane presude navodi da je prijedlog za povrat u pređašnje stanje blagovremen i osnovan.

Kada bi se i pošlo od pretpostavke da je prijedlog blagovremen, prvostepeni sud nije imao uporište za donošenje odluke o osnovanosti ovog prijedloga i opravdanosti odsustva punomoćnika tužitelja sa pripremnog ročišta iz razloga jer shodno teretu dokazivanja tužitelj nije proveo niti jedan dokaz u prilog utvrđenja ovih činjenica, tj. opravdanosti izostanka sa pripremnog ročišta, a to ne proizilazi niti iz sadržaja prvostepenog predmeta.

Po ocjeni ovoga suda tužitelj nije dokazao opravdanost izostanka sa pripremnog ročišta što je imalo za posledicu donošenje rješenja kojim se tužba smatra povučenom, na šta se žalbom tuženog osnovano ukazuje. Iz navedenih razloga svako dalje postupanje prvostepenog suda i donošenje meritorne odluke je nezakonito postupanje.

Saglasno prednjem žalbi je valjalo udovoljiti, prvostepenu presudu ukinuti u skladu sa odredbom člana 227. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku, te odbiti prijedlog za povrat u pređašnje stanje i održati na snazi rješenje kojim se tužba smatra povučenom.

Predsjednik vijeća

Gajić Bogdan, s.r.